

prima instanță: (Curtea de Apel Comrat) G. Colev

DECIZIE

13 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecători

Valentina Clevadî
Iuliana Oprea
Galina Stratulat
Ion Druță
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către Rusev Ilia,

în cauza intentată la cererea lichidatorului societății cu răspundere limitată ”Biyaz Kerez”, Breahnă Filip privind atragerea la răspundere subsidiară a administratorului societății cu răspundere limitată ”Biyaz Kerez”, Rusev Ilia,

împotriva hotărârii Curții de Apel Comrat din 30 iunie 2017, prin care a fost admisă cererea lichidatorului societății cu răspundere limitată ”Biyaz Kerez”, Breahnă Filip privind atragerea la răspundere subsidiară a administratorului societății cu răspundere limitată ”Biyaz Kerez”, Rusev Ilia,

c o n s t a t ă:

La 02 mai 2017 lichidatorul societății cu răspundere limitată ”Biyaz Kerez”, Breahnă Filip a înaintat în instanța de insolabilitate cerere privind atragerea la răspundere subsidiară a administratorului societății cu răspundere limitată ”Biyaz Kerez”, Rusev Ilia.

În motivarea cererii, a menționat că prin hotărârea Curții de Apel Comrat din 28 decembrie 2015, a fost constatată insolabilitatea față de debitorul societatea cu răspundere limitată ”Biyaz Kerez”, în calitate de lichidator fiind desemnat Breahnă Filip.

De asemenea, a menționat că conform răspunsului Camerei Înregistrării de Stat, administrator și unic asociat al societății cu răspundere limitată ”Biyaz Kerez”, este Rusev Ilia.

La fel, a relatat că la data de 13 octombrie 2015, societatea cu răspundere limitată ”Oberegagro” a expediat în adresa săcoetății cu răspundere limitată ”Biyaz Kerez” notificarea, prin care a adus la cunoștința lui Rusev Ilia despre existența datoriei față de societatea cu răspundere limitată ”Oberegagro” și termenii de achitare a acesteia, însă debitorul nu s-a conformat pretențiilor înaintate și cererea introductivă nu a fost depusă de debitor.

A mai indicată că conform Actului din 29 iulie 2016 privind controlul fiscal al debitorului s-a stabilit că întreprinderea debitoare a admis încălcări cu privire la declararea impozitului pe venit din activitatea de întrprinzător, acestea nefiind declarate la organele abilitate.

Astfel, conform Deciziei nr. 982 din 29 iulie 2016, s-a stabilit că contribuabilul a admis încălcări cu privire la taxa pe valoare adăugată.

Invocă prevederile art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolabilității, care prevede că dacă în cadrul procesului sunt identificate persoane, cărora le-ar fi imputată apariția stării de insolabilitate a debitorului, la cererea lichidatorului, instanța de insolabilitate poate dispune

ca o parte din datoriile debitorului insolubil să fie suportate de membrii organelor de conducere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolabilitatea prin nedeplinirea cererii de intentare a procesului de insolabilitate.

Lichidatorul societății cu răspundere limitată "Biyaz Kerez", Breahnă Filip solicită atragerea la răspundere subsidiară a administratorului societății cu răspundere limitată "Biyaz Kerez", Rusev Ilia, cu dispunerea încasării din contul acestuia a sumei de 964.970,61 lei, sumă ce constituie creanțe nestinse ale creditorilor în cadrul procesului de insolabilitate.

Prin hotărârea Curții de Apel Comrat din 30 iunie 2017, cererea lichidatorului societății cu răspundere limitată "Biyaz Kerez", Breahnă Filip privind atragerea la răspundere subsidiară a administratorului societății cu răspundere limitată "Biyaz Kerez", Rusev Ilia a fost admisă și s-a încasat de la administratorul societății cu răspundere limitată "Biyaz Kerez", Rusev Ilia în beneficiul societății cu răspundere limitată "Biyaz Kerez" suma de 964.970,61 lei.

La 14 iulie 2017, Rusev Ilia a declarat recurs împotriva hotărârii Curții de Apel Comrat din 30 iunie 2017, solcitiind admiterea recursului și casarea hotărârii contestate.

Recurentul Rusev Ilia, în motivarea recursului a menționat că la emiterea hotărârii contestate, instanța de insolabilitate nu a elucidat pe deplin circumstanțele cauzei, a interpretat eronat normele de drept material, a examinat cauza fără a preciza și verifica dacă această pretinsă încetare de a executa obligațiile scadente echivalează cu incapacitatea de plată a debitorului, ca temei pentru depunerea unei cereri introductive.

Or, încetarea de a executa obligațiile scadente nu semnifică incapacitatea de plată a debitorului.

La fel, a menționat că la examinarea cererii privind atragerea la răspundere subsidiară, instanța de insolabilitate nu a verificat care a fost activul patrimonial al societății cu răspundere limitată "Biyaz Kerez" în anul 2015 pentru a constata cu certitudine că aceasta se afla cu adevărat în incapacitate de plată la acel moment, la materialele cauzei nefiind anexat bilanțul contabil pentru anii 2012-2015.

Totodată, a reiterat că instanța de insolabilitate nu a precizat care este momentul concret în care a intervenit obligația debitorului, în persoana organelor de conducere, de a depune cererea introductivă de intentare a procedurii de insolabilitate pentru a fi determinat faptul când a expirat termenul de 30 de zile, stabilit de lege, pentru depunerea cererii introductive.

Consideră că stabilirea acestui moment este obligatoriu, dacă atragerea la răspundere subsidiară are loc pe temeiul nedeplinirii cererii de intentare a procesului de insolabilitate conform art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolabilității.

La fel susține, că nu au fost anexate dovezile pe care se sprijină cererea, cum ar fi raportul administratorului insolabilității sau al lichidatorului, registrele contabile ale debitorului. Lichidatorul Breahnă Filip și-a întemeiat cererea doar pe notificarea creditorului societatea cu răspundere limitată "Oberegagro", care a înaintat cerere introductivă, însă aceasta nu probează cu exactitate că societatea cu răspundere limitată "Biyaz Kerez" se afla în incapacitate de plată la acel moment.

Consideră de asemenea că instanța de insolabilitate urma să stabilească tipul răspunderii, cu posibila antrenare în proces a contabilului șef, în vederea stabilirii încălcărilor.

La 08 septembrie 2017, Rusev Ilia a depus supliment la cererea de recurs, menționând că instanța de insolabilitate nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei.

Solicită admiterea recursului, casarea hotărârii contestate cu restituirea cauzei la rejudecare.

Potrivit prevederilor art. 429 Codul de procedură civilă, pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel în calitatea lor de instanțe de apel, cât și hotărârile pronunțate de curțile de apel în procedura de insolabilitate.

Conform art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Comrat a emis hotărârea la 30 iunie 2017.

Recurentul, Rusev Ilia a declarat recurs la 14 iulie 2017, respectiv recursul este depus în termenul prevăzut de legea insolvenței.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Studiind materialele dosarului, Colegiul consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

După cum rezultă din actele cauzei, recurentul își exprimă dezacordul cu soluția instanței de insolvență, prin care a fost admisă cererea lichidatorului societății cu răspundere limitată "Biyaz Kerez", Breahnă Filip privind atragerea la răspundere subsidiară a administratorului societății cu răspundere limitată "Biyaz Kerez", Rusev Ilia și s-a încasat de la ultimul în beneficiul societății cu răspundere limitată "Biyaz Kerez" suma de 964.970,61 lei.

Conform art. 247 al Legii insolvenței, în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

Prevederile alin.(1) se aplică persoanelor care dețineau funcțiile respective la data intentării procesului de insolvență, precum și celor care au deținut aceste funcții pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Conform art. 248 alin. (1) al aceleiași legi, dacă în cadrul procesului sînt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului, la cererea administratorului insolvenței/lichidatorului instanța de insolvență poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvent să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvența prin una dintre următoarele acțiuni: folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal; desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului; majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului; procurarea de fonduri pentru debitor la prețuri exagerate; ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire; dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată; dispunerea, în luna precedentă încetării plăților, de a se plăti cu preferință unui creditor în dauna celorlalți creditori; nedeplinirea cererii de intentare a procesului de insolvență conform prevederilor art.14; comiterea altor acțiuni care au adus daune proprietății debitorului.

După cum s-a constatat, administrator și unicul fondator al societății cu răspundere limitată "Biyaz Kerez" este Rusev Ilia.

Astfel, actele cauzei denotă că, la data de 04 septembrie 2015, Judecătoria Centru municipiul Chișinău a aprobat tranzacția de împăcare între Întreprinderea cu Capital Străin "Oberegagro" societate cu răspundere limitată și societatea cu răspundere limitată "Biyaz

Kerez”, prin care părțile s-au înțeles, că din cauza stării materiale precare a debitorului societatea cu răspundere limitată ”Biyaz Kerez”, suma datoriei care urma a fi achitată se micșorează și în același timp se stabilește suma datoriei în mărime de 50.661,35 lei, care este valabilă doar în cazul achitării în termenul, prevăzut de tranzacție, pînă la 30 septembrie 2015.

De asemenea, s-a constatat că societatea cu răspundere limitată ”Biyaz Kerez” a achitat doar o parte a datoriei, restul datoriei constituind suma de 32.992,46 lei.

Luînd în considerație faptul că debitorul societatea cu răspundere limitată ”Biyaz Kerez” benevol nu a achitat datoria în întregime în baza titlului executoriu emis în rezultatul încheierii tranzacției de împăcare, Întreprinderea cu Capital Străin ”Oberegagro” societate cu răspundere limitată a înaintat cerere introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate în privința societății cu răspundere limitată ”Biyaz Kerez” din motivul incapacității de plată.

Analizînd circumstanțele speței prin prisma normelor de drept invocate, Colegiul conchide că instanța de insolabilitate corect a statuat că apariția stării de insolabilitate a debitorului se datorează anumitor acțiuni imputabile lui Rusev Ilia.

Or, Rusev Ilia fiind administratorul societății cu răspundere limitată ”Biyaz Kerez”, nu a depus cerere introductivă în instanță privind intentarea procesului de insolabilitate, circumstanță care cade sub incidența prevederilor art. 248 alin. (1) lit. h) al Legii insolabilității.

Astfel, Legea expres indică acțiunile care constituie circumstanțe ce duc la suportarea de către membrii organelor de conducere a datoriilor debitorului insolabil (art. 248 alin. (1) din Legea insolabilității), una din ele fiind nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolabilitate conform prevederilor art. 14, care prevede că debitorul este obligat să depună cerere introductivă dacă există unul din temeiurile prevăzute la art. 10.

Conform art. 10 alin. (2) al Legii insolabilității, debitorul este obligat să depună cerere introductivă și în cazul în care: executarea integrală a creanțelor scadente ale unui sau ale mai multor creditori poate cauza imposibilitatea satisfacerii integrale la scadență a creanțelor celorlalți creditori; în cadrul lichidării, care se efectuează conform altor legi, devine evident că debitorul nu poate satisface integral creanțele creditorilor.

Iar art. art. (3) și (4) ale aceleiași legi prevede că debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat, dar nu mai tîrziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin.(2) și la art.10 alin.(2). Dacă debitorul nu depune cerere introductivă în cazurile și în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislația în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociații cu răspundere nelimitată și lichidatorii debitorului răspund subsidiar în fața creditorilor pentru obligațiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin.(3). Aceste persoane sînt trase la răspundere penală în conformitate cu legea.

La caz, instanța de recurs reține că instanța de insolabilitate corect a constatat că administratorul societății cu răspundere limitată ”Biyaz Kerez”, Rusev Ilia, contrar obligațiilor legale, nu a depus cererea introductivă în instanță, procesul de insolabilitate fiind intentat la cererea unui creditor.

Or, prin hotărârea Curții de Apel Comrat din 28 decembrie 2015, a fost intentat procesul de insolabilitate față de societatea cu răspundere limitată ”Biyaz Kerez”, iar Rusev Ilia fiind administratorul societății cu răspundere limitată ”Biyaz Kerez” la acea dată, a cunoscut despre apariția incapacității de plată pînă la intentarea procesului de insolabilitate.

Deci, reieșind din prevederile legale menționate, administratorul societății cu răspundere limitată ”Biyaz Kerez”, Rusev Ilia este pasibil tragerii la răspundere subsidiară

și urmează a i se impune suma ce constituie creanțe nestinse ale creditorilor împotriva patrimoniului debitorului în cadrul procesului de insolvență.

Prin urmare, se atestă temeinicia concluziilor primei instanțe privind încălcarea de către administratorul debitorului societatea cu răspundere limitată "Biyaz Kerez", Rusev Ilia, a obligațiilor legale de a depune cerere introductivă în instanță, procesul de insolvență fiind intentat la cererea unui creditor.

Urmare a celor indicate, Colegiul concluzionează că instanța de insolvență a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond și corect a aplicat prevederile legale.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține hotărârea instanței de insolvență.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Rusev Ilia.

Se menține hotărârea Curții de Apel Comrat din 30 iunie 2017, în cauza intentată la cererea lichidatorului societății cu răspundere limitată "Biyaz Kerez", Breahnă Filip privind atragerea la răspundere subsidiară a administratorului societății cu răspundere limitată "Biyaz Kerez", Rusev Ilia.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Valentina Clevadi

judcători

Iuliana Oprea

Galina Stratulat

Ion Druță

Dumitru Mardari